

Hira etc. v. Bir Singh, etc. (Sarkaria, J.)

ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾ ਉਸਨੂੰ ਹਰਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਧਾਰਾ 15 ਅਤੇ 17 ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਜ਼, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸਨ, ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਧਾਰਾ 15 ਅਤੇ 17 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। *ਫਤਿਹ ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਕੇਸ* ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਹੈ। ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ 17 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ, ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਧਾਰਾ (ਈ) ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਦੋ-ਗੁਣਾ ਹਨ; ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰੋਟੈਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 15 ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ! (1)(b) ਦੂਜਾ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 13 ਨੂੰ ਵੀ ਅਰਥਹੀਣ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਦੂਜਾ, ਧਾਰਾ 15 I (1) (b) ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਤਿੰਨ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ "ਵਾਰਸ" ਨੂੰ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਅੰਦਰ "ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ" ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਲਾਗਤਾਂ ਸਮੇਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਦਈ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਗੇ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਸਿਵਲ ਕੁਟਕਲ

ਆਰ.ਐਸ. ਸਰਕਾਰੀਆ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਛੋਟਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1967 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 69

Hira etc. v. Bir Singh, etc. (Sarkaria, J.)

15 ਨਵੰਬਰ 1967 ਈ

ਪੈਪਸੂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਐਕਟ (1955 ਦਾ XIII) - ਐੱਸ. 32 -ਡੀ, 32 -ਕੇ. 32 -P ਅਤੇ 40 - ਪੈਪਸੂ ਭੂਮੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ■ s. 32 -D ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ — ਕੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਆਧਾਰ ਹੈ — ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਗਣਿਤਕ ਗਲਤੀ — ਕੀ ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਮੀਖਿਆ — s. 32-D(4) ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਪੜਾਅ — ਦਾ ਮਤਲਬ — ਕਾਰਵਾਈਆਂ।

Chhota Singh, etc. v. State of Punjab, etc. (Sarkaria, J.)

ਐੱਸ. 32-ਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ—ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)— ਆਰਟੀਕਲ 226— ਸੈਟਲਰ—ਕੀ ਆਬਾਦਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ—ਕੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ—ਕੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੈਪਸੂ ਲੈਂਡ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਪੈਪਸੂ ਟੋਨੋਸੀ ਐਂਡ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਲੈਂਡਜ਼ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਡਰਾਫਟ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 32-ਕੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਛੱਤ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। .. ਸੈਕਸ਼ਨ 32-ਡੀ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਆਯਾਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਅੰਕਗਣਿਤਿਕ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੁਰਘਟਨਾਤਮਕ ਪਰਚੀ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਗਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਤਰਫ਼ੋਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 32 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਧੀਨ ਉਸਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। -ਡੀ.

ਮੌਜੂਦਾ 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ' ਸ਼ਬਦ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। . ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਏ ਸਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, (ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਦੇ ਅਧੀਨ) ਸਿਰਫ਼ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਜੋ ਅਣਜਾਣੇ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਕੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਕਾਰਨ ਲਈ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਵੈਕਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਹਤਮੰਦ ਸਿਧਾਂਤ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਾਂ ਅਲਾਟ ਨੂੰ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਰਾਜ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਪ-ਭਾਗ. ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਇਕੱਲੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅਣਪਛਾਤੀਆਂ ਚਾਲਾਂ, ਸਿਆਸੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਿੱਠੀ ਇੱਛਾ-ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਕਹੇ ਗਏ ਹਨ ਦੇ ਕ੍ਰਮ 4 ਦੀ 'ਅੰਤਿਮਤਾ' ਇੱਕ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿੱਚ ਨਾਜ਼ੁਕ ਕੱਚ ਦੇ ਸਦਾ ਬਦਲਣ ਵਾਲੇ ਬਿੱਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਭਰਮ ਭਰੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਸਲੀਅਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਹਲਕੀ ਜਿਹੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਕੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇ ਇਪਜੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਅਸਥਿਰਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਤੱਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਇੱਕ ਬਦਨਾਮੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ, ਨਿਰੰਤਰ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਹਨ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਐਕਟ, 1955, ਅਤੇ ਯੂਟੀਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਸੀਐਫ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਸਕੀਮ, 1960 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਡੈਲੀਗੇਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ, ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇਣਾ, ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬੀ.ਐਸ.

ਐਚ ਐਲ ਸਰੀਨ, ਬਹਾਲ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਲਈ।

ਹੋਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਨਿਮੋ।

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

ਸਰਕਾਰੀਆ, ਜੇ.—ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਅਤੇ 227 ਅਧੀਨ ਤਹਿਸੀਲ ਫੂਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਛੋਟੇ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੰਜ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਹੈ; ਜਵਾਬੀ ਡੈੱਟ 2 ਕੁਲੈਕਟਰ ਐਗਰੇਰੀਅਨ (SDO), ਬਠਿੰਡਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਬੋਘਾ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3, ਪਿੰਡ ਬੁਗਰਾਂ, ਤਹਿਸੀਲ ਫੂਲ ਵਿੱਚ 30 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਮਿਤੀ 3 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਕੁਲੈਕਟਰ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ 2) ਪੈਪਸੂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਐਕਟ, 1955, (1955 ਦਾ ਪੈਪਸੂ ਐਕਟ ਨੰ. 13) ਦੀ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਦ. ਐਕਟ'), ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ 22.48 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ (ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ) ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੋਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲ 1 ਮਈ 1962 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਿੱਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ

Chhota Singh, etc. v. State of Punjab, etc. (Sarkaria, J.)

ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ (1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1000)। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ 14 ਨਵੰਬਰ 1962 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 21 ਦਸੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ, ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦਾ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ, ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਸਕੀਮ, 1960 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਧੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ ਗਏ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਲਈ ਉਲੀਕੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹੇਠ ਅਨੁਸਾਰ :-

1. ਛੋਟਾ ਸਿੰਘ	5 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ।
2. ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ।	2.98 ”
3. ਗੋਦਾ ਸਿੰਘ	5 ”
4. ਕਾਕਾ ਸਿੰਘ।	3.62 ”
5. ਝੱਗਰ ਸਿੰਘ,	5 ”
6. ਜ਼ੋਰਾ ਸਿੰਘ।	0.98

ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਲ ਸਹਾਇਕ (ਕਲੈਕਟਰ) ਨੇ 1 ਅਗਸਤ, 1964 ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ, ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਰਿਮਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 13 ਸਤੰਬਰ 1964 ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ (ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ) ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਉਸੇ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਜ਼ਮੀਂਦਾਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁੜ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ 16 ਅਕਤੂਬਰ, 1964 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਵਾਧੂ ਰਕਬੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। 25 ਜਨਵਰੀ, 1965 ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 25 ਮਾਰਚ, 1965 ਨੂੰ ਮਾਲ ਸਹਾਇਕ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ / ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਇੱਕ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ, ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ। ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦਲੀਲ 1 ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹੀ ਹੱਕ ਹੈ। ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 5 ਅਗਸਤ, 1965 ਨੂੰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਗਏ ਸਨ। 5 ਨਵੰਬਰ, 1965 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਰਿਵੀਜ਼ਨ-ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਪਯੋਗਤਾ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਕਢੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਕਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ, ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3 ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ.

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 2955 ਆਫ 1965) ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਕਮ ਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੀ ਸਟੇਅ ਇਕੱਲੇ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਜੇ ਦੇ 11 ਫਰਵਰੀ, 1966 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਖਰਕਾਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 26 ਅਗਸਤ, 1966 ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਬੰਧ ਸੀ, ਮਾਮਲਾ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ 3 ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ (ਸਿੱਧੂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 22 ਮਾਰਚ, 1967 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਬੇਦੀ ਅਤੇ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ, ਜੇ.ਜੇ.

ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ 1966 ਵਿੱਚ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਜਵਾਬਦੇਹ 3 ਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਐਗਰੇਰੀਅਨ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ 2) ਨੂੰ ਇੱਕ ਫੁਟਕਲ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ 3 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਨਿਯਮਿਤ ਅਤੇ ਗਲਤ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸ਼ੁਰੂਆਤ. ਉਥੇ ਹੀ, ਕੁਲੈਕਟਰ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ 2) ਨੇ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ (4) ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਵਜੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 30 ਦਸੰਬਰ, 1966 ਦੁਆਰਾ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ 3 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 30 ਦਸੰਬਰ, 1966 ਦਾ ਇਹ ਹੁਕਮ ਹੈ।

ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 30 ਦਸੰਬਰ, 1966, ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼, ਮਿਤੀ 3 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਦੇ ਜਵਾਬ 1 ਦੇ ਉਲਟ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ; ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਰੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਬੇਕਾਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ 30 ਦਸੰਬਰ, 1966 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰ, ਬੇਅਰਥ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ: -

- (1) 1 ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1000, 1962 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਕੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ 1965 ਦਾ ਨੰਬਰ 2955, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ 3 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।
- (2) ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਲਜ਼ਾਮਬੱਧ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਆਇਕਤਾ ਵਜੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
- (3) ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 3 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ ਕੁਝ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
- (4) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ v/ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ।
- (5) ਕਿ 1 ਮਈ, 1962 ਨੂੰ ਤਤਕਾਲੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 3 ਜਨਵਰੀ, 1962, ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ, ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, 1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1000 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ / ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ (4) ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲਾ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ।
- (6) ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3 ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਮੁਆਫ਼ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
- (7) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਦੀ। ਇਪਗਨ ਐਡ ਆਰਡਰ ਮਾੜਾ ਸੀ।
- (8) ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ, ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਪੈਪਸੂ ਲੈਂਡ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 32-ਪੀ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 32-ਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ,

ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 3 ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32-ਕੇ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਰਿੱਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੁਕਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

ਸ੍ਰੀ ਸਰੀਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3 ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਸਟੈਂਡ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਏ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ (ਬੀ) ਇਪਯੂਨਡ ਆਰਡਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ੍ਰੀ ਸਰੀਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰਿਆ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਗਲਤੀਆਂ ਅਤੇ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਸਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਪਲੱਸ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਰਕਬੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 2.5 ਏਕੜ ਦਾ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸ੍ਰੀ ਸਰੀਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਸਨ, ਨਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਆਰਟੀਕਲ 2'26 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਸਾਧਾਰਣ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਕਲਕੱਤਾ ਗੈਸ ਕੰਪਨੀ (ਮਾਲਕੀਅਤ) ਲਿਮੀਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ (1) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ-ਨੋਟ (ਬੀ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

ਅਨੁਛੇਦ 226 ਇਸ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ; ਪਰ ਇਹ ਅਸਾਧਾਰਣ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਇੱਕ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹੈ। ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 32, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁਦ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸ ਸੀ. 1044.

Chhota Singh, etc. v. State of Punjab, etc. (Sarkaria, J.)

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੋਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ: ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ 3 ਨੂੰ ਤਰਸਦੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ ਤਹਿਤ 'ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ' ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32-ਈ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਰਾਜ ਵਿਚ ਨਿਯਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 32-ਜੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਸਕੀਮ, 1960 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਕੀਮ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (f) ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ 'ਸੈਟਲਰ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਸਕੀਮ ਦੇ ਪੈਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵਸਨੀਕਾਂ (ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ) ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਕੀਮ ਦਾ ਪੈਰਾ 12 ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

“12. (1) ਸੇ ਆਈਟਲਰ-

- fa) ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਏ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ, ਸਰਚਾਰਜ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਚਾਰਜ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਅਥਿਆਨਾ, ਬੇਟਰਮੈਂਟ ਲੇਵੀ, ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ;
 - (b) ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ ;
 - (c) ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ; ਅਤੇ
 - (d) ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਬਕਾਏ ਕਲੀਅਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ, ਸਿਵਾਏ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਕੇ ਕਿਸੇ ਲੈਂਡ ਮਾਰਟਗੇਜ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ .
- (2) ਜੇਕਰ ਵਸਨੀਕ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਲਗਾਤਾਰ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਡਿਫਾਲਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ, ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ, ਜੋ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਡਿਫਾਲਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਪੈਰਾ 13 ਵਸਨੀਕ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ, ਐਕਟ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਪਟਾਰਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਵਜੋਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਨਾਲ ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਮਿਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਆਧਾਰ ਦੋ-ਗੁਣਾ ਹੈ: ਪਹਿਲਾ, ਪੈਪਸੂ ਭੂਮੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜਾ, ਸਰਪਲੱਸ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਰਕਬਾ 22.48 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਸੀ, ਪਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਰਾਫਟ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਕਬਾ 20.15 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (6); ਪੈਪਸੂ ਲੈਂਡ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਡਰਾਫਟ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 32-ਕੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਛੱਤ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 32-ਡੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਜ 'ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ' ਸ਼ਬਦ ਅਰਥਪੂਰਨ ਹਨ। ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਆਯਾਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਡਰਾਫਟ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਪੈਪਸੂ ਲੈਂਡ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੂਜੇ ਆਧਾਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਹੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਡਰਾਫਟ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਕਬਾ 20.15 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 22.48 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਦੇ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੂਰਵਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਅੰਕਿਤ ਮੈਟ੍ਰਿਕਲ ਗਲਤੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੁਰਘਟਨਾਤਮਕ ਪਰਚੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ 40 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੇਧਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ; ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ; ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ ਦੀ ਅੰਤਮ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 32-ਡੀ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

“(1)ਕਲੈਕਟਰ ਹੋਰ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਾਰਸਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਆਪਣੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਛੱਤ ਤੋਂ ਛੋਟ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵੀ।

(2) ਡਰਾਫਟ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਪੈਪਸੂ ਭੂਮੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32-ਪੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਲਾਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ

Chhota Singh, etc. v. State of Punjab, etc. (Sarkaria, J.)

ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਵਿੱਚ ਐਡ. ਸੇਵਾ ਦੇ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- (3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਹੁਕਮ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- (4) ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ; ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਡਰਾਫਟ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ; ਅਜਿਹਾ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕਰੇ ਜੋ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ।
- (5) ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ।

- (6) ਡਰਾਫਟ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਆਰਡਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਬਾਰੇ ਪੈਪਸੂ ਭੂਮੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ), ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
- (7) ਫਿਰ ਅੰਤਿਮ ਬਿਆਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਮੰਗਣ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਖਰੜਾ ਬਿਆਨ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ 3 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਜਨਵਰੀ, 1962, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ; ਭਾਵ 22.48 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3 ਦੇ ਕੋਲ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ। ਪਟਿਆਲਾ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ ਹੁਕਮ 1 ਮਈ, 1962 ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਵਜੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ 'ਹੀ ਕੁਲੈਕਟਰ' ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 30 ਦਸੰਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 32-ਡੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕੇਵਲ 1 ਮਈ, 1962 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਵ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 32-ਡੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਪੜਾਅ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ 30 ਦਸੰਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਰਡਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ' ਸ਼ਬਦ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਧੀਨ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 3 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ (ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਦੇ ਅਧੀਨ) ਸਿਰਫ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਜੋ ਅਣਜਾਣੇ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ३।

Chhota Singh, etc. v. State of Punjab, etc. (Sarkaria, J.)

ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਤੇ (4) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਇਕੱਤਰੀਕਰਨ ਅਤੇ) ਦੀ ਧਾਰਾ 21(4) ਅਤੇ 42 ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ। ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1948 (1948 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰ. 50)। 1948 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 50 ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ *ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ* ਬਨਾਮ *ਕਰਮ ਸਿੰਘ* (2) ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ। - ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।'

ਦੀਪ ਚੰਦ ਅਤੇ *ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼, ਪੰਜਾਬ, ਜਲੰਧਰ* (3) ਵਿਚ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਗਲਤ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਲਤੀ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਗਲਤ ਨਜ਼ਰੀਏ ਕਾਰਨ ਸੀ।

1 ਮਈ, 1962 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਵਜੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 3 ਜਨਵਰੀ, 1962, ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਰਡਰ *ਅਤਿ-ਅਧਿਕਾਰਤ* ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ *ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ* ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ *ਦੀਪ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ* ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਹੁਕਮ। ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ 6 ਜਾਂ 7 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਕਾਰਨ ਲਈ ਬਾਰ ਬਾਰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਹਤਮੰਦ ਸਿਧਾਂਤ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ।

(2) ਦੇਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 641.

(3) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. (1964) 1 ਪੰ. 665 (FB)-1964 PLR 318.

ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਾਂ ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਰਾਜ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਭਾਗ. ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਗੰਭੀਰ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਿਸਮਤ, ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅਣਪਛਾਤੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਿੱਠੀ ਇੱਛਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ ਸੀ - ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੀਮਾ ਦੇ - ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਕਹੇ ਗਏ ਇਸ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਦੀ 'ਅਤਿਮਤਾ' ਇੱਕ ਕੈਲੀਡੋਸਕੋਪ ਵਿੱਚ ਨਾਜ਼ੁਕ ਕੱਚ ਦੇ ਸਦਾ ਬਦਲਣ ਵਾਲੇ ਬਿੱਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਭਰਮ ਭਰੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਸਲੀਅਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਇਪਊਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਹਲਕੀ ਜਿਹੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਅਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਤੱਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ - ਇੱਕ ਬਦਨਾਮੀ, ਜੋ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ, ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਅਤੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ—ਪਰ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਨਹੀਂ—ਕਿ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਅਗਲੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਆਰਡਰ ਅੰਤਮ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਕਮ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਸੰਚਾਲਿਤ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਦੇ ਕੰਮ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤਿਅੰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਰਾ 32-ਡੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਉਲਝਾਇਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵਾਂਗਾ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਡਰਾਫਟ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਅਸੰਗਤਤਾ, ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਰਿਣਾਮੀ ਸਮਾਯੋਜਨ ਕਰਕੇ, ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹਟਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿਆਂਗਾ।

ਆਰ.ਐਨ.ਐਮ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ—

Chhota Singh, etc. v. State of Punjab, etc. (Sarkaria, J.)

ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ